

Vállalatszervezési és Ipargazdasági Szakirodalmi Tájékoztató. Fel. szerk. Vajda Erik. Közread. [az] Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár. Bp. OMIKK. 1983. 1. évf. 1.—

Bepillantás egy új kiadványba

Az OMIKK által kiadott bibliográfia januári száma 700 tételt közöl a magyar és a külföldi kurrens szakirodalomból, nagy részét annotációval is ellátva, téma szerint rovatokba sorolva, tételenként ETO szakjelzetekkel és deskriptorokkal osztályozva. A tematikus keresés megkönnyítését szolgálja a tárgymutató és a rövidítésjegyzék.

A külső megjelenésében nagyon szép, az *Economic Titles/Economic Abstracts* című Hollandiában megjelenő közgazdasági bibliográfiára emlékeztető kiadvány az olvasók szakirodalmi tájékozódási szokásait irányítva, az önálló forráskutatásra nevelés követelményeinek megfelelően tárja fel az anyagot. A rovatokban növekvő ETO-szám szerint kereshetünk, a kapcsolódó témákat utalókkal jelzi, a kötet végén külön jegyzékben megismétli a másodlagos forráskutatás célját szolgáló, rejtett bibliográfiákat tartalmazó dokumentumokat. Továbbá a kötetben szereplő könyvekről külön jegyzék is készült. (83. old.)

Kis könyvtárak számára hasznosak lehetnek az ETO szakjelzettel ellátott, bibliográfiai tételenként szétvágható mellékletek a magyar időszaki kiadványokból közölt cikkekről. Kár volt a deskriptorokat leahagyni ezekről a címleírásokról, ezeknek ugyanis az említett felhasználók jó hasznát vehették volna a tételek tematikus csoportosításánál.

A referátumokat téma szerint 6 rovatba (s ezeken belül alrovatokba) sorolták be. (Ipargazdaság; vállalati irányítás; vállalati szervezés és fejlesztés; munkaügy; gazdaságosság; hatékonyság; ágazati kérdések.) Nem könnyű a tájékozódás azonban az adott rovatok között. Külgazdaság, nemzetközi gazdasági szervezetek (1.5) és Pénz-, hitel- és valuta- politika (1.6) alrovatokat találunk az Ipargazdaság (1) rovatban.

Az olvasó természetesen itt legalábbis ipargazdasági vonatkozású szakirodalomra számít, sajnos külkereskedelem elméleti cikket talál (70. tétel), a deskriptorokkal külkereskedelemhez, nemzetközi kereskedelemhez, ETO szakjelzetekkel ármegállapításhoz, árrendeletekhez osztályozva.

Ha már a kétféle osztályozásnál tartunk, nézzük rögtön a kiadvány első három tételét.

1. Havas F.: Gazdaságunk az új növekedési pályán
2. Csikós-Nagy B.: A magyar gazdaság növekedési problémái
3. Hoós J.: Gazdaságfejlődésünk új növekedési pályájáról

A *deszkriptorok* a közlés sorrendjében: gazdaságpolitika, gazdaságfejlesztés; gazdaságfejlesztés; gazdaságfejlesztés. Az *ETO szakjelzetek* alapján: gazdasági fejlődés, Magyarország; gazdasági fejlődés, Magyarország; gazdasági fejlődés tényezői. (A 330.35 – gazdasági növekedést vajon mikor használják?) Azt hiszem a példa önmagáért beszél, az eltérések elemzésével nem érdemes ezen a helyen mélyebben foglalkozni. Az osztályozásnak, történjen az deszkriptorral, vagy ETO-val az örök gyenge pontja a feltárást végző ember, a szubjektív tényező. Mégis valamiféle egységesítési törekvésnek lennie kell, s ezáltal a hibák egy része már kiszűrhető. (Pl. földrajzi alosztás használata).

Visszatérve a rovatbesorolás szempontjaira, meg kell ismételnem, hogy ez a három cikk az ipargazdaság általános kérdései között szerepel Bryant, J.: Közgazdasági egyen-súlyelmélet, Yake, D. Gy.: A mérnökök hatása a politikára című, véletlenszerűen kiemelt tételekkel együtt. Amennyiben a szerkesztők ragaszkodnak a közgazdasági elméleti kérdések, gazdaságpolitikai s más a makrogazdasághoz kötődő témák közléséhez, célszerűnek látszik ezeket a témának megfelelő című rovatba tenni.

Ugyanígy kifogásolható a Fejlesztés, műszaki színvonal, hatékonyság alrovatban (1.4) az alábbi címek egymás mellett szerepeltetése:

Bognár J.: Negyedszázados gazdasági fejlődésünk eredményei a világgazdasági korszakváltás mérlegén. (37. tétel)

Martensson, N.: Számvezérlés Svédország iparának fejlesztésére?(56. tétel)

Kiparenko, V. I.: Metrológiai szabványok a KGST-ben. (35. tétel)

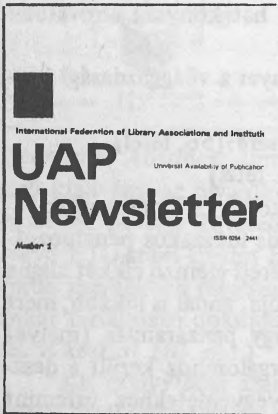
A 2., Vállalati irányítás rovaton belül Pénz- és hitelgazdálkodás (2.7) alrovatban található Gurnani, Ch.: A jelenlegi érték számítása determinisztikus időszakos pénzmozgások esetén (266. tétel). A cash flow elemzés matematikai módszereit elemző cikket aligha fogja keresni a vállalati pénzgazdálkodás rovatban a téma kutatója, annál is inkább, mert a készpénz szemléletű elemzésre lehetőséget adó cash flow, vagy pénzáramlás, (melyet vállalati és népgazdasági szinten egyaránt alkalmaznak) pénzforgalomhoz került a deszkriptorral, bankügyhöz, differenciál-, integrál- és más függvényegyenletekhez, valamint matematikai modellek elméletéhez az ETO jelzetekkel.

A téma szerinti keresés legegyszerűbb, leggyorsabb eszköze a *tárgymutató*, mely 5 oldal terjedelmű (81–85.p.), 300 tárgyszót alkalmaz a közel 700 tétel (a nyersfordításokat nem látták el deszkriptorokkal) feltáráására. Ebbe azonban beleértendőek azok a tárgyszavak is, melyek lényegében ismétlésként jelentkeznek, mint pl.: gazdaság; gazdaság fejlődő országokban; gazdaság szocialista országokban. Ezek az összetett deszkriptorok hierarchizált indexszel kiküszöbölhetőek lennének, de megoldást jelentene ez nemcsak az ágazatok, a földrajzi fogalmak, hanem bármilyen másodlagos információ jelzésére is. A tárgymutatóban ágazatot például egyetlen helyen zárójelben találunk [automatizálás (gépipar)], földrajzi fogalmat csupán néhány helyen, összetételként, tárgyszó kiegészítésként. A több szempontú visszakeresés mellett javítaná még a tárgymutató használhatóságát a fontosabb utalók beépítése (pl.: készletgazdálkodás, anyaggazdálkodás, anyagszükséglet tervezése, anyagtakarékosság, anyagvisszanyerés, stb.) Ily módon érvényre jutnak a verbális, tárgyszavas osztályozásnak a rugalmasabb, mélyebb tartalmi feltáráásban megmutatókozó előnyei az ETO-val szemben.

Az első kötetek tapasztalatai, a szakmai vélemények, köztük talán ez a néhány ki-
ragadott példa is remélhetőleg hozzájárul ennek az úttörő jellegű vállalkozásnak a si-
keréhez.

A Vállalatszervezési és Ipargazdasági Szakirodalmi Tájékoztató megfelelő profiltisz-
títással, egységesebb és mélyebb tartalmi feltárással az OMIKK állandóan megújuló, kor-
szerű kiadványai között is az egyik legkeresettebbé válhat.

SZALKAI ISTVÁNNÉ

MEGJELENT AZ UAP NEWSLETTER első száma. Az Unesco támogatásával működő UAP Iroda a dokumentumok egyete-
mes hozzáférhetőségének szellemében a könyvtári szolgálta-
tások hatékony elméleti és módszertani kérdéseinek vizsgálá-
tával foglalkozik: elvi írásokat készít és készített, szemináriu-
mokat tart, nemzeti és nemzetközi szintű értekezleteket szer-
vez, irányító és koordinációs szerepet tölt be. Nemzetközi
szinten először az UAP-pal az IFLA 1978. évi 44. konferenciá-
ja foglalkozott, ahol a program elméleti kérdéseinek és a gy-
akorlati tennivalók megvitatásán kívül javaslatot tettek nemzet-
közi szintű UAP konferencia összehívására is. A konferenciát
1982. májusában Párizsban tartották meg, anyaga rövidesen
könyv alakban is megjelenik (Main Working Document cím-
mel). Elvi írások eddig az UAP-ról inkább a nevesebb nemzetközi szakmai folyóiratokban

(IFLA Journal, Unesco Journal of Information Sciences Librarianship and Archives
Administration, Unesco Bulletin for Libraries stb.) kerültek publikálásra. Mivel az UAP
Iroda eleget szeretne tenni az általános – minél szélesebb körbe eljutó – tájékoztatás-
nak is; minden lényeges eseményről és eredményről összefoglaló jelleggel tájékoztatást
ad e Newsletter útján, mely éppen ezért nem rendszeresen, hanem az iroda és a munka-
csoportok működésétől függően jelenik majd meg. A Newsletter első száma összefoglal-
ja az UAP program lényegét, röviden beszámol a párizsi konferenciáról és tájékoztat
a várható fejleményekről. Bibliográfiája jól használható a témával alaposabban foglalkozni
kívánó könyvtárosoknak.

Közreadó: IFLA International Office for UAP

Hozzáférhető: The British Library Lending Division, Boston Spa Wetherby, West York-
shire LS23 7BQ, UK

(Megtalálható a Könyvtártudományi Szakkönyvtárban)